

PED

Varkenshoudend Nederland werd onlangs opgeschrikt door de melding dat het PED-virus was vastgesteld op een bedrijf op de Veluwe. Meteen doemde zich een schrikbeeld op door de zorgwekkende verhalen over PED die uit de Verenigde Staten tot ons kwamen. Door dit virus zijn daar op vermeerderingsbedrijven zeer veel biggen gestorven aan een ernstige darmontsteking, mede door het ontbreken van een goed geneesmiddel en een effectief vaccin. Gelukkig bleek het op de Veluwe om een milde variant te gaan. De vleesvarkens op het bedrijf zijn wel allemaal ziek geweest met flinke diarree. Maar geen enkel dier is eraan gestorven en de schade beperkte zich tot een paar dagen groeistilstand.

Het PED-virus is al tientallen jaren bekend in West-Europa. En steeds zijn er alleen stammen gevonden die laag pathogeen zijn, dus weinig ziekteverschijnselen vertonen. Zo bijzonder was die diagnose van PED dus ook weer niet. Maar het zet ons er wel weer toe aan om te beseffen, zeker met de huidige AI-problemen bij pluimvee, hoe kwetsbaar we zijn. Deze keer was het de milde variant. Maar wat is het de volgende keer?

Voldoende reden om nog eens een keer goed naar uw hygiënemaatregelen te kijken. Komen er inderdaad helemaal nooit bezoekers zonder bedrijfskleren uw stal in? Ziet u nooit ongedierte? Ligt de laadplaats van de Rendacwagen aan de goede windkant van uw bedrijf? Is uw quarantainestalt in staat om de kans op nieuwe infecties te verminderen?

Kortom, loop eens een keer met uw dierenarts de hygiënechecklist na. U zult het nooit 100% goed doen. Maar alles wat u kunt doen om de kans op in- en versleep van kiemen te verkleinen, is winst!

STREPTOKOKKEN

De aandoeningen die in de varkenshouderij verantwoordelijk is voor een groot deel van de toepassing van antibiotica worden veroorzaakt door de bacterie *Streptococcus suis*. Al jarenlang geeft deze kiem veel problemen in de vorm van hersenvliesontsteking, gewrichtsontsteking en bloedvergiftiging. Door sterfte, groeivertraging en medicatie kan flinke (economische) schade ontstaan.

Wat nog wel eens vergeten wordt, is dat *Streptococcus*

suis een zoönose is. Hoewel dit gelukkig niet vaak voorkomt in Nederland, kan de bacterie mensen echt flink ziek maken. Mensen die beroepsmatig met varkens werken, lopen het meeste risico.

Aan de ontwikkeling van een commercieel vaccin wordt hard gewerkt. Vooral nog kan er via een speciale regeling ook gebruik gemaakt worden van entstof die niet in Nederland geregistreerd is. Heel veel ervaringen hebben we daar nog niet mee. Wel hebben we onlangs op een paar bedrijven dit vaccin ingezet. Tot nu toe konden we ook gebruik maken van bedrijfs-specifieke autovaccins. Maar de werking daarvan is nooit goed voorspelbaar. Dat heeft veel te maken met de verschillende serotypen van de bacterie. En vaccinatie met een vaccin gebaseerd op het ene serotype geeft vaak onvoldoende bescherming tegen andere serotypen. Het is belangrijk om bij gebruik van een autovaccin regelmatig een update te doen om ervoor te zorgen dat de meest recente serotypen in het vaccin zitten. Maar ook dan is een vaccinatie lang niet altijd echt effectief.

De meeste varkens zijn besmet met *Streptococcus suis*, waarbij de bacterie jarenlang kan overleven in de slijmvliezen van mond, neus en keel. Daar is hij lastig te vinden. Alleen door met een borstel intensief de amandelen (tonsillen) die ver achter in de keel te vinden zijn, te borstelen, kan de bacterie gevonden worden. Dat is enorm arbeidsintensief en de reden waarom het lastig is om een bedrijf Streptokokkenvrij te verklaren.

De strategie die we overhouden om de problemen met deze bacterie te beperken, richt zich op het voorkomen van besmetting. Namelijk door ervoor te zorgen dat de bacterie niet op de slijmvliezen terecht komt. Dat kan op dit moment alleen door ervoor te zorgen dat varkens die de bacterie verspreiden zo min mogelijk andere kunnen besmetten.

Maar aangezien het heel lastig is om te bepalen of een varken de bacterie bij zich heeft en ook verspreidt, zit er niets anders op dan menging van varkens zoveel mogelijk te voorkomen. In de huidige varkenshouderij is het onmogelijk om varkens nooit te mengen. Maar alles wat helpt in het verminderen van de verspreiding van de bacterie onder varkens, levert een betere gezondheid op.